

[Arne Melchior]

Jeg er betydelig mere tvivlende over for de direkte og skjulte konklusioner, der er indbygget, og om mange af oplysningerne vil jeg sige, at de såmænd allerede kunne udlæses af chefredaktør Bent Hansens bog – altså den Bent Hansen, som nu er medlem af folketinget – som han skrev for mange år siden om lignende emner. Og det skal være min fødselsdagsgave til ham at sige, at det arbejde, han gjorde dengang, var af stor værdi og egentlig ikke bliver overgået ret meget af den nye bog.

Men trods min tilfredshed med de konkrete oplysninger i bogen skal jeg her specielt pege på nogle af de ting, som vi i CD finder forkerte.

I indledningen tales der meget om den internationalt standardiserede massekultur, som er alt det, vore børn i alderen 9–12 år har at glæde sig over. Jeg synes nok, det er en meget hård dom over danske kulturarbejdere, at de ikke skulle have været i stand til at tilpasse en i øvrigt internationalt frembragt teknik og – helt korrekt – også internationalt opståede kulturformer og udtryk for kultur til danske forhold og også give originale danske bidrag hertil. Hvis jeg var kulturarbejder i dette land, ville jeg blive meget, meget fornærmet på forfatterne af disse betragtninger, og jeg synes, at denne fornærmelse ville være berettiget.

Så er der også i indledningskapitlet, men det er meget konkret sagt på side 353 – for dog at vise, at man er kommet så langt i læsningen – optalt de tre faktorer, der ifølge forfatterne er afgørende for børnenes fritidsaktiviteter, og de tre, der opregnes, er: 1) mulighederne dér, hvor børnene bor, 2) børnenes sociale tilhørsforhold og 3) kønsforskelle. Jeg mener, det er alt for kortfattet. Hvis det skulle være korrekt, at det er de afgørende faktorer, altså hvor man bor, socialt tilhørsforhold og konstilhørigheden, måtte vi altså antage, at f.eks. et antal piger eller drenge, der bor i Vedbæk og måske derfor eller måske på anden måde har samme sociale tilhørsforhold, så var ens i deres fritidsaktiviteter og kulturudfoldelsesmuligheder. Det er selvfølgelig helt forkert.

Man kan bare tage en skoleklasse eller et andet tilfældigt antal piger eller drenge i den nævnte alder, der bor samme sted, hører til samme socialgruppe og altså er enten drenge eller piger, og så vil man se massevis af for-

skelle dem imellem, for der er stadig væk noget, der hedder gener, og der er noget, der hedder hormoner, og der er noget, der hedder intelligenskvotient, og der er noget, der hedder musikalitet, som er forskellige, selv om man bor samme sted, er af samme køn og hører til samme socialgruppe. Derfor føler jeg, at denne konstatering er et vældig stærkt eksempel på, hvor forfejlet vistnok udgangspunktet er og derfor selvfølgelig også resultatet, da man kører ud fra et alt for stærkt understreget udgangspunkt.

Det må så siges til forsvar eller til mildnelser af den vrøde, jeg i og for sig nærer over for denne forenkledede og forkerte fremstilling, at man jo selv i bogen i sammenfatningen konstaterer, at ulighederne alligevel ikke er så store, og mange af de eksempler på uligheder, som nævnes, kommer jo også til kort over for dette, at idrætten f.eks. netop er fremhævet som noget, der kan samle alle børn uanset socialgrupper og køn, og uanset hvor de bor. Men det er da klart, at hvor man bor, er meget afgørende for, hvilke aktiviteter man udfolder. Det er ganske klart, at bor man ved stranden, har man en anden mulighed for fritidsudfoldelse, end hvis man bor midt inde i landet, hvor det er svært at komme til at svømme eller sejle, og sådan er der masser af andre ting, som jeg synes man helt forkert og forfejlet i de betragtninger, bogen er så rig på, går ud fra skaber denne lighed.

Jeg går også ind for lighed i betydningen lige muligheder, så vidt dette lader sig gøre i betragtning af de mange forskelle, der er fra det ene menneske til det andet, og i betragtning af de forskelle, der er med hensyn til, hvor man bor osv., osv. Men når lighed skal forstås, som jeg synes det strømmer gennem denne bog, som ensartethed, er jeg ikke med. Jeg ved godt, at man taler om mange udbudsmuligheder, og her er jeg med til at sige, at så langt man kan komme, erkendende, at det har sine grænser, skal udbuddet være så bredt og så mangfoldigt som overhovedet muligt, men man skal passe på ikke i lighedsfilosofien at gå så langt, at forskelle, som, hvis man ikke gør vold på menneskers individualitet, altid vil være der, ikke holdes i ære.

Jeg kan tilslutte mig, at man ikke skal konservere en række af de ting, som kønsforskellene har medført gennem århundreders